

Pongó kutya
a beállt ágyás előtt

HA A KUTYA A KERTBEN ÉL

Gyakorló kerttervezőként könnyű azt mondani, hogy aki szép kertet szeretne, az felejtse el a kutyát.

Ám miután saját gyerekeim kitartóan nyúztak érte, mi is kutyatartók lettünk, de közben kertünk harmóniájáról sem mondtunk le. Ezt gondos tervezgetés előzte meg a helyszínt bejáró kutyás szakemberrel. Ezt követően lettünk egy másfél éves minibull szuka, Pongó gazdái. Jelentem: család és kutya boldogok, és a kertünk is jól van, működik az együttélés. Hogyan lehetséges ez?

Be kell ismerni, kutya és kert kétségtelenül nehezen fér össze. Ha nem jó az összhang, sérülhetnek az érdekelt mindkét oldalon. Ekkor jönnek a konfliktusok: a gyeplet mancsok ásta gödrök szabdalják, az ágyásokban letaposott lágyszárúak száradnak, vagy a kerítés mellett, a házörző járőröző útvonal mentén kitaposott, kiégett foltok jelennek meg. A kint

felejtett locsolócső és kerti papucs meg-rágva. Vagy éppen a rosszul sikerült növényválasztás következtében mérgezési tünetekkel kínlódo házi kedvenc.

A családi kutya előnyei

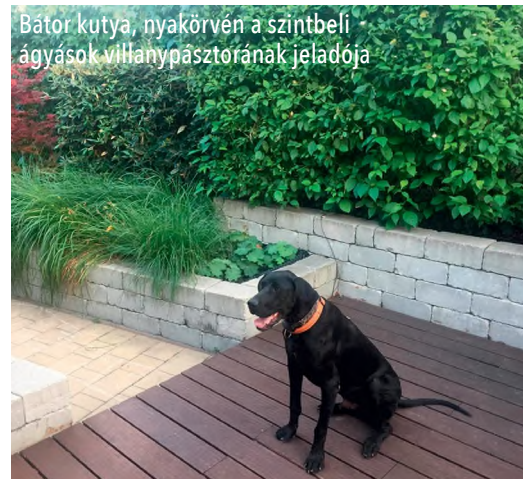
Hogyan kerüljük el a fentieket? A válasz az alapos tervezés! A kertművelés és a kutya-

tartás során át kell gondolni, hogy a család milyen kertet alakítson ki, illetve milyen kutyát válasszon, hogy működő kompromisszum jöjjön létre. Az állat korából, neméből, méretéből, fajtájából következtetni lehet a mozgásigényére, szokásaira. A kölyökkutya rágás szempontjából a legproblémásabb, idősebb korára játékossága csökken, megkomolyodik, kevesebb kárt

A KERTBIZTOS KUTYÁK ÉS A KENNEL

Napközben házi kedvenceink sok időt töltenek otthon egyedül, amíg a család távol van. A kutyák többsége nem a gazdi előtt „rosszalkodik” a kertben, hanem amikor egyedül marad és unatkozik. Éppen ezért hasznos lehet a kutyának egy elkerített, zárható, magánhasználatú kertrészt, kennelt kialakítani, ami alkalmas a kültéri pihenésre, van árnyékos és napos része is, van benne egy puha fekhely, illetve egy kutyaház vagy féltető, ahová behúzódhat az eső vagy a szél elől. A kennel helyének kiválasztásakor ügyeljünk arra, hogy az állatot semmiképpen ne akadályozzuk a szabad nézelődésben. Ne ültessünk bokrokat a kennel köré. A legjobb megoldás, ha négylábú kedvencünk nemcsak a kertre lát rá, hanem az utcára is, mert így kevésbé érzi magát elzárva. Az elzárás szükséges lehet abban az esetben is, ha a kutya megbízható, hiszen jöhet olyan vendég, aki a legszelídőbb négylábútól is tart.

Bátor kutya, nyakörvén a szintbeli ágyások villanypásztorának jeladója

Nem csak az árnyék a fontos,
napozni is szeret

NÖVÉNYEK, AMIKET KERÜLNI KELL

A kiültetés fajtaválasztása során kerüljük a szúrós, kutya számára mérgező, vagy allergiát okozó növényeket, ezért jobb, ha lemondunk a következőkről: bukszus, borostyán, tuják, borókák, tiszafa, babérmeggy, magyal, leander, hortenzia, lilaakác, kecskerágók, muskátli, íriszek, gyöngyvirág, díszhagymák, meténg, nárcisz, tulipán, iszalagok. Egyes fű-, fa- és virágpollenek allergiát válthatnak ki a kutya szervezetében, légúti vagy bőrtüneteket okozva. Ezek általában a humán allergénekként ismert növények (pl. mogoró, nyír, nyár, üröm, parlagfű).

Hasznos lehet a kiemelt ágyások építése,
különösen, ha lágyszárúakat is szeretnénk ültetni.
Kiemelt ágyások apró kertben tavasszal...

... és nyáron

A szerző és kutyája

okoz a kertben. Éppen ezért megfontolandó a fiatal felnőtt egyed beszerzése.

A kanok gyakran jelölik meg vizeletükkel territóriumukat, ami sok növény, gypfolt pusztulását okozhatja. Ha szukát választunk, akkor ezzel a veszéllyel kevésbé kell számolnunk.

Érdemes a kompromisszum érdekében kisebb testű (minél kisebb, annál kevesebbet pisil...) , alacsony mozgásigényű fajtát választani. Az USA-ban elterjedt kategória az ún. „family dog”, azaz a családi kutya, ezek – egyéb pozitív tulajdonságaik mellett – a kerttel legjobban összeegyeztethető fajták is egyben: kis-közepes testű, nem agresszív, nem terelő, nem vadász és főleg nem kotorék, nem őrző-védő, hanem inkább lustácska, nagy alvásigényű, de a családdal közösen töltött időben kedves és játékos fajták. Ilyenek például a francia bulldog, a miniatűr bullterrier, a mopsz, a shih-tzu és a Boston terrier. Természetesen a keverék kutyusok között is találhatunk hasonló testalkatú és vérmérsékletű egyedeket.

Ha menhelyről választunk, sok bosszúságtól megmenekülhetünk, hiszen a gondozók megosztják a kutya viselkedésével, szokásaival kapcsolatos tapasztalataikat.

Ebek és növények

A kutyákat odafigyeléssel, türelemmel, kitartással és szeretettel sok mindenre meg lehet tanítani, így nem lehetetlen feladat a határok kijelölése a kerten belül. De nemcsak a kutyát kell „idomítani”, hanem ne-

künk is tekintettel kell lenni az ő igényeire, hogy minél kevesebb feszültséggel járjon, ha kutya él a kertben.

A kerítések mentén érdemes burkolt felületű, például kavicsolt futóösvényt kialakítani a járőröző házőrzők számára. Arra is gondolni kell, hogy egyes egyedek nagy szabadulóművészek: szükség lehet a drótkerítés komolyabb rögzítésére, föld alatti megerősítésére.

A növényzet fenntarthatósága érdekében a kert vázát fásszárúakból alakítsuk ki, a

A FÁRADT KUTYA A BOLDG KUTYA

Fontos tudni, hogy a kertben tartott kutya mozgásigényét is biztosítanunk kell napi rendszeres sétáztatással, ugyanúgy, mint a lakásban (is) tartott egyedekét.

A gypben éktelenkedő kipisilt, kiégett foltoktól is véd a rendszeres séta, emellett úgy tudjuk megvédeni a pázsitot leginkább, ha egy helyre, egy eldugottabb, mulccsal, kavicssal felszórt sarokba szoktatjuk a kertben a kiskutyát a dolga elvégzésére.

Összefoglalásul: biztosítsunk kutyánk számára mindennap hosszas sétákat, szabad játékidőt, mert a fáradt kutya a boldog kutya, és így hajlamos a legkevesebb gazság elkövetésére a kertünkben.

cserejék esetében részesítsük előnyben az erőteljes növekedésű fajokat a törékeny, gyenge ágrendszerűekkel szemben. Hasznos lehet a kiemelt ágyások építése, különösen, ha lágyszárú évelő- és egynyárfajokat is szeretnénk ültetni. Megoldás lehet a veszélyeztetett növényágyások elkerítése is: alacsony fém- vagy léckerítéssel, fennelt ágyásszegéllyel határolhatjuk el kedvenc virágainkat, majd megtaníthatjuk kutyánkat arra, hogy ez számára tiltott terület. Speciális, kutyák számára kialakított, föld alá elhelyezett villanypásztorral is kijelölhetjük a számukra tiltott zónákat. A kert védelme szempontjából fontos figyelembe venni az időtényezőt: először épüljön meg, álljon be a kert, aztán egy-két év elteltével jöhet a kutya. A frissen beültetett növények, az épphogy csak kikelt fű könnyebben esnek áldozatul az új jövevény ásóösztonének, illetve taposásának. A beállt, rendszeresen nyírt gyeptet és a már jól begyökeresedett növényeket nehezebben tapossa ki. A nedves és frissen forgatott föld csábítja leginkább ásásra az önjelölt négy lábú kertészeket. Ezért a frissen beültetett ágyásokat javasolt mindig lekeríteni, legalább ideiglenesen.

Amikor pedig a gondos tervezés ellenére négy lábú családtagunk egyszer-egyszer mégiscsak némi kárt okoz a kertünkben, ne felejtjük el, hogy kutyánk a tökéletesség elengedésére és a megbocsátás gyakorlására tanít minket!

Vojtek Tímea